Openbaar Zaaknummer: 238815

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toestemming wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropool)

Datum: 13 juni 2024

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen te wijzigen, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.

Aanleiding
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen is direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen, zoals de hier voorgestelde wijzigingen, geldt een implementatietermijn van 2 jaar.

Het ontwerpbesluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (ook wel Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen of kortweg GMR genoemd) is aan alle deelnemende gemeenteraden voor zienswijze voorgelegd. Uw raad heeft op 25 januari 2024 besloten om geen zienswijze kenbaar te maken.

Van belang is tevens welke zienswijzen de andere raden hebben ingediend. Hiervoor wordt verwezen naar het kopje 'argumenten'. Alle zienswijzen zijn beoordeeld en hebben geleid tot een aanpassing in het wijzigingsbesluit.

Het college is voornemens het bijgevoegde wijzigingsbesluit vast te stellen. Voordat het college dit kan doen, moet het op grond van artikel 1, vierde lid, van de Wgr eerst toestemming vragen aan uw raad. Uit de wet volgt dat de raad deze toestemming alleen mag onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
1-2-2024	Besluit: Op het ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen, geen zienswijze naar voren te brengen.

Gewenst resultaat
Het vast te stellen wijzigingsbesluit draagt er aan bij dat onze gemeenteraad

samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

Argumenten
1.1 *het wijzigingsbesluit is gewijzigd ten opzichte van het eerdere ontwerp.*
De volgende zienswijzen zijn naar voren gebracht:
-toezenden van agenda's, stukken en besluitenlijst van Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks bestuur (DB) aan de raden (gemeente Overbetuwe en Rheden).
-toezenden jaarverslag klachten aan de raden (gemeente Overbetuwe).
-aanpassen van de bepaling over uittreding (gemeente Overbetuwe en Rheden).
-toevoegen van een bepaling inhoudende dat besluiten met een aanzienlijk financieel of politiek belang, vooraf voor zienswijze aan de raden worden voorgelegd (gemeente Rheden).
-Over de P&C cyclus (gemeente Overbetuwe);
Daarnaast zijn enkele vragen gesteld door de gemeente Arnhem en Rheden. Het AB geeft in het zienswijzerapport, opgenomen in bijlage 2 bij dit voorstel, een uitgebreide reactie op de zienswijzen en de gestelde vragen.

<u>Toezenden van agenda's, stukken en besluitenlijst Algemeen bestuur (AB) en Dagelijks bestuur (DB)</u>
De gemeente Overbetuwe wil de agenda's en stukken van de vergaderingen van het AB en DB voorafgaand digitaal ontvangen. De gemeente Rheden verwacht dat de agenda en besluitenlijst van het DB digitaal beschikbaar is voor de raad tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken.
Voor het AB is dit geregeld in artikel 18, derde lid van de regeling. Voor het DB in het vijfde lid van dat artikel. Overigens volgt uit de Wet open overheid (Woo), vanaf het moment dat de betreffende bepaling in werking treedt, dat alleen de agenda en besluitenlijst van het DB openbaar gemaakt moet worden. Alhoewel deze bepaling in de Woo nog niet in werking is getreden, heeft het DB wel besloten hier al naar te handelen. Agenda's van DB-vergaderingen worden uiterlijk bij aanvang van de vergadering openbaar (artikel 3.3, vijfde lid, Woo).
Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

<u>Toezenden jaarverslag klachten</u>
De gemeente Overbetuwe ontvangt graag jaarlijks een verslag over de klachtbehandeling.
De ervaring van de afgelopen jaren is dat er niet of nauwelijks klachten over de GMR worden ingediend bij de daarvoor aangewezen instantie. Een apart verslag opstellen gaat naar mening van het DB het doel voorbij. De terugkoppeling van de klachtbehandeling zal worden opgenomen in het jaarverslag van de GMR.
Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

<u>Bepaling over uittreding</u>
De gemeente Rheden merkt op dat het vergoeden van de kosten voor onderzoeken en een onafhankelijke deskundige, ten onrechte niet in artikel 33a van de regeling is opgenomen. De gemeente Overbetuwe geeft enkele tekstuele suggesties ter verduidelijking van artikel 33a, achtste lid, van de regeling.
In het ontwerp wijzigingsbesluit ontbreekt abusievelijk een lid artikel 33a dat wel in de uittredingsregeling staat. Deze bepaling wordt alsnog toegevoegd als nieuw achtste lid, inhoudende: "*De kosten van de onderzoeken, inclusief de kosten van de inzet van de onafhankelijke deskundige, die met uittreding uit de gemeenschappelijke regeling gepaard gaan, komen ten laste van de uittredende gemeente. Deze kosten zijn de eenmalige kosten ten gevolge van uittreding en worden ten laste gebracht nadat het*

voornemen tot uittreden formeel bekend is gemaakt. Ook wanneer een Quick scan wordt uitgevoerd, worden deze kosten ten laste van de gemeente gebracht die overweegt om uit te treden."
De overige leden worden vernummerd. Met toevoeging van het nieuwe achtste lid, is de tekstuele suggestie van de gemeente Overbetuwe achterhaald. Het woordje 'eveneens' verwijst naar het nieuwe achtste lid. En 'opgaven waaraan een uittredende gemeente niet deelneemt, zijn ook geen 'aangegane verplichting'.
De zienswijze van de gemeente Rheden leidt tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

Zienswijzeprocedure voor besluiten met aanzienlijk financieel of politiek belang
De gemeente Rheden verwacht dat besluiten met een aanzienlijk financieel of politiek belang, aan de raden worden voorgelegd voor een zienswijze.
Een analyse van de agenda van het AB levert op dat – naast dat het AB voortgang monitort, coördineert en faciliteert (art. 9 GR) – de raden van de deelnemers over de belangrijkste onderwerpen waar het AB over beslist, de gelegenheid krijgen een zienswijze in te dienen. Voor het overige ziet de besluitvorming van het AB over het algemeen op louter interne (bedrijfvoerings)zaken en (bekrachtiging van) bestuurlijke bemensing van de diverse posities binnen de GMR. Het AB kan ook los van de regeling de raden om zienswijze vragen en zal dat bij gevallen die zich daarvoor lenen ook doen. De meeste (inhoudelijke) besluitvorming vindt overigens plaats binnen de deelnemende gemeenten zelf. Overigens is dit vraagstuk in het voorafgaande proces met de gemeenteraden nadrukkelijk geagendeerd. De uitkomst hiervan is om de zienswijzeprocedure voor een aantal specifiek benoemde besluiten te blijven/gaan hanteren. Dit advies is overgenomen.
Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

P&C cyclus
De gemeente Overbetuwe wil graag een kaderbrief ontvangen waarop de raden een zienswijze kunnen inbrengen alsmede ruimere termijnen voor een zienswijze op de ontwerp begroting en voorlopige jaarrekening.
Voor deze samenwerking is het passend dat er geen gebruik wordt gemaakt van het instrument kadernota. Binnen de samenwerking van de GMR staat immers het werken aan door de regio zelf geformuleerde opgaven centraal. Op de concept regionale agenda kunnen raden een zienswijze inbrengen. Verder kan worden opgemerkt dat het DB jaarlijks een financieel spoorboekje vaststelt, gebaseerd op de wettelijke bepalingen en de regeling.
De cyclus van zienswijze op financiële stukken van gemeenschappelijke regelingen staat altijd onder druk. Het creëren van ruimte voor de één gaat ten koste van ruimte voor de ander. Het moet voor het samenwerkingsverband mogelijk zijn om, na een zorgvuldige voorbereiding, over de concept stukken in het DB en AB te kunnen besluiten, de zienswijzen te beoordelen en ter besluitvorming voor te leggen aan het DB en AB. Anderzijds moet het voor de deelnemende gemeenten mogelijk zijn om de concepten te beoordelen en de raden in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. Van belang hierbij is dat er niet te vroeg begonnen wordt met de voorbereiding, zodat actuele ontwikkelingen en cijfers (meevallers/tegenvallers) meegenomen kunnen worden. Tot slot moeten de vastgestelde stukken tijdig aan de provincie worden aangeboden. Er is geprobeerd hierin een goede middenweg te vinden. De wijziging van de Wgr heeft voor wat betreft de begroting al meer ruimte gecreëerd.
Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

1.2 *Het wijzigingsbesluit is niet in strijd met het recht of het algemeen belang.*
Alleen om deze reden kan de raad afzien van het geven van toestemming. Dit volgt uit artikel 1, vierde lid, van de Wgr.

Tegenargumenten en risico's
Dit voorstel heeft geen kanttekeningen

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft financiële gevolgen

Communicatie
n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Nadat de raad toestemming aan het college heeft gegeven, zal het college de gemeenschappelijke regeling, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, vaststellen.
Nadat alle colleges zijn overgegaan tot vaststelling van het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling, volgt een bekendmaking hiervan door de aangewezen gemeente (Overbetuwe), waarmee de gewijzigde regeling in werking treedt.

Voorstel
Advies
Overleg gepleegd met de jurist. Jurist is akkoord.

Bijlage(n)
1. Aanbiedingsbrief GR vanwege herziening Wgr
2. Zienswijzerapport
3. WAS WORDT wijziging regeling na zienswijze.
4. Geconsolideerde ontwerp van de gemeenschappelijke regeling GMR versie na zienswijze.
5. Voorstel college Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.